

Cas. Baronig acriz ostendit non ēē sermonē B. Hyeronimi, cō quod
nō eo dubites de assumptione corporis B. Mariae; sed apocryphū. vid. anal. anno ¹⁰⁴ Tunc
chri 48. vel etiam martyrol. Rom. in hac die.

Sermo Beati Ihero-

nini p̄bri De Assump-
tione glōse uirginis o. d. & l.

OBI TIS oye o paula & eu-
stochium immo ca-
ritas xp̄i me compellit.

qui nobis dudū tractatib; loqui con-
sueverā. ut nouo loquendi genere.
sc̄is que uobiscū degunt uirginib; la-
tino utens eloquo. exhortatiois grā
sermonē faciā de assumptione beate
& glōse semp uirginis o. a. s. more
eox q̄ declamatore in ecclīs loqui so-
lent ad p̄phī. quod intq; genū dicidi
neē dū attigeram. **S;** q̄a negare ne
queo q̄eqd iniungitis. nimia uī de
uinctus dilectione. experiar que hor-
tamini. affectu infantū ore balbu-
cientū. qui quecūq; audiunt fari-
gesthūnt. cum necdū ad plenū possint
uerba formare. maxime q̄ā p̄pt sim-
pliores quasq; id me depīnere con-
pellit. ut habeant sermone latino.
quib; se occupent laudib; ex eadem
die. quib; ue diuīnis uacent lectio-
nib; presertim cū & eadē in multi
festiuitatib; sc̄or patrum studia mi-
ro cuderint eloquo. que de hac qui-
dem uberi ubiq; insēpturis diuīni
predicata leguntur. **Q**uid enī
aliud sonant eugla. nisi nascentē

dñm ex intemerata uirgine oraria.

& om̄ia cuius increm̄ta quousq; fuit
immundo. diuinis dū taxat efferrū
p̄conus. Porro aberordio sc̄i eugla.
gabriele archanḡlm colloquenter
marie audistis. & deinceps reliqua

om̄ia plenus legit̄is. Ad p̄sepe quoq;

o paula te teste nato puerō multi-

tudinē angloꝝ inter crepundia no-

ui partus. & querelas nescī ploratus

p̄fescem̄inis glā in exelis̄ deo et

in terris pax hominib; bone uolunta-

tis cantantē audisti. & radiante stellā

uidisti. pastoreb; insip̄ eugl̄iantib;

credidisti. Magos preterea. munera

deferentes in uisione beatis oculis

cōspexisti. ipsa eadem munera bene

intelligendo uotis omnib; fide deo

placita obtulisti. nam & cū eisdē ma-

gis dñm puerum in p̄sepio adorasti.

et forte conques̄ta. me delatore

q̄t te p̄diderim clamabis. Ad quod

ego. Si celatum ēē cupiebas teste cō-

scientia. in narrare ante p̄sepe ū

multū lacrimata es ū deberes. quia

ut uerū factar. xp̄i preconia etiā si

uoluerō adiuratus. neq; tuas laudes

omnimo tacere queo. Idcirco tue te

interrogent filie quas lacte nutri?

tu ea melī reserabis. que nescio si

p̄spetiē aliquam certe aut in spiritu.

ur Henricus
in merologio ait
reuerendū ex off.
divino c̄ loco
illig legendum
serm. B. Bern.
ut vid. in Britian.

*Ndicem
vnde in fine*

uidisti. **V**nde uos filie pulsate matrem
peibus. pulsate ad ostium mutantis
amici: si quo in tandem uobis apianit
que reserata sunt matrem. **V**eruntamen
de his quod plura dicam. **O**mnia salua
toris gesta & beate oratione & obsequia.
nec non & actus uite: meusq; didicis-
tis. **C**ontra quid sup; est: ut ab aliquo
doctor reuinatis. **D**e assumptione
tam ei qualiter assumpta est. qd; uia
id depositit intentio. presentia ab
sens scribere uobis canavi. que absen-
tia p;sen; deuotus obtuli. ut habeat
scm collegu; in in die tante sole
nitatis munus latini sermonis. iquo
discat tenera infanta lactis expri-
duo edidit. & de exiguis cruxia co-
gitare. qualiter fauente domino singulos
annos tota hec dies expendatur in
laude & cum gaudiis celebretur.
ne forte si uenerit unus in manibus
apocrifii illud de transitu eiusdem sen-
per uirginis. dubia p;certis recipia-
tis. qd; multi latines pietatis amore
studio legendi carius amplectuntur.
p;sertim ex his cu nichil aliud expiri
potest p;certo. nisi qd; hodierna die
gloriosa migrant de corpore.

Monstratur autem sepulchrū eius
cernentib; ad p;sen; in uallis i;olaphat
medio. que uallis est int̄ montem

syon & monte olueti posita. quā & tu o
paula consp̄risti. ubi in eius honore fa-
bri cata est eccl̄a mīno lapideo tabulariu;
in qua sepulta fuisse ut scire potestis ab
omnib; ibide predicitur: s; nē uacuū
esse cernentib; ostendit. **A**llē idcirco
dixerim: quia multi in dñe dubitant.
utrum assumpta fuit simul cu corpore
an obierit relicto corpore. **Q**uoniam
autem uel quo tempore: ait a quib; per-
sonis sc̄issimū eius corp' inde ablatu;
fuit. uel ubi transpositū. utrum uer
surrexerit nescitur: quāvis nūnulli
astruerit uidint eā iam resuscitatum.
& beata cum xpō immortalitate in
celestib; uestiri. **Q**uod & de beato iohse
theologo eius ministro. cui uirginis
a xpō uirgo commissa ē. plurimi as
seuerant: quia in sepulchro ei ut fert
nisi mamma inuenitur: qd; & scatu
rare cernit. **V**eruntam quid ergo ue
russ censemur: ambigum? **N**ec tam
dō totum cui nichil est impossibile
comittim? quā aliquid temere diffi
cile uelim' auctoritate mā quod
nū pbamus. sicut & de his quos cu dno
teste euiglo resurrexisse credim'. sed
utru redierint in terra puluerē cer
tum nū habemus. nisi qd; legimus.
quia multa corpora sc̄or qui dœmi
erant surrexerit. ac uenerunt iscam

ciuitate felicet iherism. & apparuerit
multis. De quib; pfecto n̄ nulli doc-
torum senserit. quinetia insus rehi-
querit scriptis: quod iam in illis perpe-
tua completa sit resurrecio. farent
enim qd̄ ueri n̄ essent testes: nisi et
uera eēt eoz resurrectio. Unde & beat̄
petrus durissē legitim: cū de dauid
intestimoniu loqueret̄. & sepulchrū
inquit eius apud nos est. quasi nō sit
auis dicē quod ipse aut corpus ei⁹ ap̄
nos est. s; tantū sepulchrū quo condit̄
fuerat. **H**inc autem surrexisse
& ipsum cū ceteris sc̄is. & ideo uacuū
remansisse mausoleum. uti n̄ beata
marie cernitur: Qd̄ sane factum &
de alijs quib; libet locis scripturarū fir-
mare conant̄. quod hi iam cum ap̄o-
regnent resuscitati in eterna societate.
Quid qā nichil. impossibile deo est.
nec nos de beata maria factū abnu-
imus. quāquā ppter cautela salua-
fide pio magis desiderio opinari o-
porteat. quā inconsulte diffinire:
qd̄ sine piculo nescitur. Unde debi-
ex quib; certi sum: tantisper loqua-
muri ad exhortationē uiam. quali
cumq; sermone ad edificationē et
laude nominis dī: ut & religio co-
seruet pfamulatu & deuotio ange-
atur pfectu. Qm̄ hec est uirgo so-

la que interemit uniuersam hereti-
cam prauitatem: sola sit post dñm que
nos confirmet in omnī ueritate. su-
isq; commendet meritū & p̄cib; auxi-
uetur: ut & ipsi digni inueniamur
meus laudib; **Q**uod si que-
ritur post ascensionē dñm quid ege-
rit: unū p̄erto est: quia uirgo sc̄a
corpore ac mente p̄mansit. Quā sa-
ne archangls gabriel. ac si celestis
paranymph⁹ intactā custodiuit. &
iohes apls & euangelista cui ap̄e eam
de cruce comisit. uirgo uirginem
seruauit. suisq; ei deseruauit obse-
quis: n̄ quod erimi⁹ ille aplo⁹ chor⁹
cam deseruaret. inter quos post re-
surrectionē & ascensionē uirans
& exiens familiariter contulit deāpi
incarnationē: tanto siquidē ueri⁹
quanto ab initio plen⁹ p̄ sp̄m sc̄m
cumcta didicerat. et p̄spexerat oculi
lis uniuersa: licet apli p̄eundem
sp̄m sc̄m omnia cognouerint. et
in omnē electi p̄uenerint uerita-
tem. **U**nam sane beatā uir-
ginem & si om̄s uenerati sūt dis-
cipuli. eiq; famulabant̄ officio di-
lectionis: iohes tam̄ ampli⁹ ac spe-
cialius usq; in fine uite qui s̄ co-
missam accepit insua quasi ma-
trem fili⁹. **C**ui benignus magister

de cruce mulier inquit ecce filius
tuus ad disciplinam autem ecce mater
tua ut uirgo uirginis cohereret et
deseriret officiosissime cura ad op
tionis. Non enim pudicissima uirgi
nitas alicui discipulo recti quā uir
gini commendat. ut eēt ad inuicem
grata societas et floridus aspectus.
nec nō et uenustus conuersandi uul
tus. uernansq; alternatum pudici
ciarū splendor decorat. Una siqui
dem uirginitatis uirtutis mambol?
s. altera pporcio in maria. Altera
siquidē quia fecundior. s. ipsā ip
sa uero. s. altera quia et si ipsa eadē
q; incorruptio tam fecunditas in
tegritatis longe glōsior quā uirgi
nitas. Idecirco et fecunditas uilla
deifica ē et uirginitas. Alioquin
nisi quā sed in naturā nascendi. uir
ginitas ubi fecunditas predicit.
neq; fecunditas ubi uirginitas in
tegra conseruat. ideoq; supercel
lunt totū de illa que dicunt². quia
st̄ diuina atq; ineffabilia. Inde
uirginitas et fecunditas pl̄is super
eminens nouitas ē quamquā hu
manū cernatur ex carne qd nascit.

Unde et si magnificentior mul
tim i maria uirginitas p̄t ḡre
excellētia tamen una integras

carnis et una uirtus. que adiuicē
quasi cognata sociat. Hinc quoq; iohes
quicq; est quod maria genuit. engli
xando suo commendat eloquio. uerbu
qd in p̄ncipio erat. et uerbu erat ap
diū. et deus erat uerbu. Hoc quippe
uerbu quod erat in p̄ncipio. et apud
diū erat. et d̄s erat uerbu. ipsū d̄ū
genuit nobis beata et glōsa uirgo
maria ex se carnē factum. Idecirco
et uirginitas longe sacrrior. et fe
cunditas ut ita dicam multo mes
tabilior. quā suo potuerit ille expli
care eloquio. Veruntam quanto uir
ginitas cognitor uirginitati. tanto
beatissima euangelista ceteris excellentior
et uicinior uerbo. Ide quicq; est qd
genuit uirgo. totū put potuit ho
mo p sp̄m sanctū nobis reseruauit ma
nifestus et docuit. **C**eterū ad
exemplū humane uite. conuersa
tio eius post ascensionē xp̄i genera
liter cum aplis fuit. quo usq; disper
gerent. sicut lucas meminit dicens.
qd regressi a monte olueti ihero
līmā quidem uenerit. et ascenderūt
intabernacim ubi manebat **P**etrus
et **J**ohannes. **I**acobus et **A**ndreas.
Hylippus et **T**homus. **B**artholo
meus et **O**athetus. **I**acobus alpheus
et **S**ymon zelotes. et **I**udas iacobi.

Ali om̄is inquit erant p̄seuerantes
manumit̄ oratione cū mulierib;
et maria matre ihu & fratrib; eius.
Ecce ascendentē ihu cum quib; vir-
go uacat incola uirtutū & medita-
tur in lege mandator̄ dei ut & ipsa
sit forma discipline xp̄i et exemplū
perfectionis virginib;. **C**onuersa-
tur autē cum testib; sc̄e resurrectio-
nis & ipsa testis: conuersat̄ cum se
natorib; celi in fra curia paradysi.
subdisciplina sp̄e sancti & magistri
toci diuine maiestatis. **I**nuenitur
p̄ma beata uiglosa uirgo maria int̄
pmas summi regis. cohorte quorū
uita n̄ erat iam de terris: in quibus
xp̄e preliabatur: s; de celis. **H**inc af-
cendisse legunt̄ inuenientim: quo pas-
cha dignissime celebrat̄ **I**bi quippe
manebat cum maria matre ihesu
manumit̄ aspirati incertitate. p̄se-
uerantes oratione. donec indu-
rentur uirtute exalto. **E**xpat̄ enī
iam orare. q̄ dudū cum dño conuer-
santes in uirtutib; & miraclis pasce-
bantur: **E**t bene p̄seuerantes iora-
tione nichil hesitantes donec ac-
aperent munera sp̄e sancti q̄ pos-
cebant. **Q** uos & uos ofilie uni-
tamini: que incola xp̄i p̄manere
uouistis. **P**seuerate orationib;

unanimit̄ uiuentes: quo usq; intra-
re possitis gaudia eterne uite. quo
beata uirgo maria feliciter hodie
interviuit. altnantib; ymn̄ idicis an-
gelorum choris infia pascua c̄me uiri-
tatis: ubi una societas omnium su-
periorum: ubi dulcis sollemnitas an-
gelorum: ubi post labores & crumpnas
seli hui felix & suauis refectio animar̄.
Hodie namq; glōsa semp uirgo
celos ascendit. uigo gaudete: quia
ut ita fatear in effabilit̄ sublima-
ta. cum ap̄o regnat in eternum. **R**e-
gina mundi hodie de terris. & de
presenti selo nequā eripitur. **I**terū
dico gaudete: quia secura iā de sua
imarcescibili glā ad celi puenit
palaciu. **X**ultate inquā & gau-
dete & letetū omnis orbis: quia
hodie nob̄ omnib; ei int̄uenienti
bus merit̄ salutis aucta est. **V**ob̄
quoq; diligentib; eam: honor et
uirtus una cū reliquis virginib;
sac̄s amplior p̄tratur & gratia.
Deciro dilectissime letamini &
laudate: quia si dñm ore p̄phico
in seis suis laudare uibemur: inul-
to magis eū in hac celebritate bea-
te uirginis mats ei oportet cum
hymnis & canticiis diligenter extol-
lere: et dignis dō uibilare p̄conis.

ac mysticis honorare munerib. **N**ul-
li dubiu quin totū ad glām laudis
eius p̄tineat. queqd gentrici eius
digne impensū fuerit ac sollempni-
ter. **E**x quo timeo satis & ualde p-
timesco. dum inris cupio parere p-
fectib. ne forte sicut in p̄bus ita &
indign laudator inueniar. p̄fec-
to cū sanctitas nec facundia sup-
peditet. ut beatā & gloriosā uirgi-
nē laudare quā. qm̄ ut uerū fate-
ar. qeqd humanis dici potest uer-
bis. min' est alaudē celi. qā diui-
nis est & anglici excellēti predi-
cata & laudata preconis. **A**pro-
phetis quidē est p̄muntiata. ap̄at
archis ^{figuris} & enigmatib; p̄signata. ab
euglistis exhibita & monstrata.
ab anglo uenerabilit̄ & officiosissi-
me salutata. **P**pterea qualis et
quanta sit. ab eodē diuinit̄ decla-
ratur. cū ait. **A**ve uirga
grā plena dñs tecum. benedicta
tu inter mulieres. **T**alib; namq;
decebat uirginē oppignerari mu-
nerib; ut ess; grā plena. que dedit
celis glām. terris dñm pacemq; re-
fudit. fide gentib; finē uicis. ui-
te ordinē. mōrib; disciplinā. **C**t
bene angl̄ ad uirginē mittitur.
qā semp est anglis cognata uirgi-

nitas. **P**fecto incarne preter carnē
uiuere. n̄ terrena uita est. s. celestis.
Vnde incarne anglicam uitā acqui-
rere. mai' est meritū quam habere.
Esse enim angl̄ felicitatis est. ēē
uero uirginē uirtutis. dū hoc opti-
nere uirib; nūc cum grā. quod ha-
bet angl̄ ex nativa. **U**trumq; tam
& esse uirginē uel angl̄. diuini
muneris est officiū. non humanū.
Ave inquit grā plena. Et bene ple-
na. quia ceteris p̄ partes prestatur.
marie uero simul se tota infudit
plenitudo grē. Hoc quippe est quod
david canit. descendet sic pluia
in uellus. **V**ellus itaq; cū sit deor-
pore. nescit corporis passionē. sic
& sc̄a uirginitas cū sit incarne. ui-
cia carnis nescit. **C**elestis pla-
ne ymber. uirginē uellus placido
se infudit elapsu. & tota diuinit̄
tis uanda se contulit incarne. quan-
do uerbu caro factū est. ac deinde
per crucis patibulū expressū. terris
omnib; pluuiā salutis infudit. &
stillicidia grē humanis prestitat
mentib;. **D**omin' inqt tecum.
Muaires. **C**tiam erat cū uirgine q̄
ad uirginē mittebat angl̄. & pre-
cessit nuntiū suū deis. s. adeo nō
recessit. nec teneri potuit locis. q̄

omnib⁹ habetur in locis: & totus ubiq⁹
est sine quo nichil totū. Ergo uerbu
patris nunquā a patre discedens. ho
mo p̄pē fieri dignatus est: secret o
suo mysterio quo ipse nouit. Qui q̄o
totū suscepit quod ē hominis. homo
totus est: & totū suscipiens qd̄ dei ē.
omnino aliud quānatū ex Maria
virgine esse n̄ potuit. Scit enī d's
omnia & potest. **P**ropterea quia
ita ē. sciuit se. ac potuit in utero
virginis sine sui aëruptione ita
misceri atq; uniri. ut un' ess. ap̄c
d's & homo. una p̄sona. unaq; substi
cia. Ob qđ dei genit⁹ electa & p̄elec
ta. iure ab anglo salutat̄. et predi
catur grā plena. Vere plena. p̄quā
largo sancti sp̄e ymbre supfusa est
omnis creatura. & idō satis ea deuo
tissime p̄mū angls uenerat̄ & sa
litat. **O**natur itaq; & ip̄e. qua
lis et quanta sit quā salutat. Non
enim simplex fateor uel consueta
fuit ista salutacio: s; om̄i admira
tione digna. Si quidē ueneratio
nis fuit delacio muneris. famula
tus obsequij. quia & si in sc̄is patib;
& pphib; gratia fuisse creditur. non
tamen eaten' plena. Ino ar̄ja o
uero toc̄ grē que in xpo est pleni
tudo uenit. quamquā aliter: & idō

inḡt benedicta int̄ mulieres. id est
plus benedicta qm̄ om̄is mulieres.
ac p̄ hoc quicqd̄ maleficiom̄ infu
sum ē p̄ euam. totū abstulit bene
dictio marie. in sup̄ grā refudit
xpi ortus. quā non habuit p̄us om̄
nis mundus. Itē quod natura nō
habuit. infus nesciuit. ignorauit
ratio. mens n̄ capit humana. pau
celū. stupet terra? creatura omnis
etiam celestis mirat̄. hoc totū est
qd̄ p̄ gabriēle marie diuinis num
tiatur. & p̄ xp̄m adimplēt̄. Qua
de causa de tali tantaq; loqui me
indignū fateor: s; & puto quod
nemo p̄sumat. nisi qui quanta sit
que pandunt̄ penitus ignorat.
Tan̄ & si adhuc nemo. inuenitur.
uotis omnib; n̄ debet cessare qui
libet etiā peccator a laudib;: quā
uis explere n̄ queat qđ sentit. **V**n
de sermo diuin⁹ cum de peccatore
ageret in psalmis. sacrificiū inquit
laudis honorificabit me: & illic
ter quo ostenda illi salutare dei.
Ac si patenter dicat. Illic iteret
laudis ad eternam laudem sine fine
mansuā: s; nemo apprehendet
illud. nisi ego ei p̄monstrauerit.
Propterea carissime qā iter salutis
m̄e in laudib; saluatoris est! hor-

Hic recipiendz t Reforio. festivitatem et
t dimittendz. Hic rogo om̄s parit.

tor uos & comonco in hac sacra sol
lemnitate di genitris ora x̄je
nolite cessare alaudib;. Quod si uir
go es. gaude quia meruisti ēē & tu
qd̄ laudas. tantū cura ut sis que
digne laudare possis. Qd̄ si conti
nens es & casta. uenerare & lauda
qā n̄ aliunde constat ut possis esse
casta. quā ex glā xp̄i que fuit ple
nissime in oraria quā laudas. Qd̄
si coniugata certe aut peccat̄ es:
nichilomin' confitere & lauda. qm̄
inde omnib; misericordia p̄fluit et
glā ut laudent. Et quāuis nō sit
speciosa laus in ore peccatori. noli
cessare. qā inde t̄ p̄mittit uenia
nde & omnib; ut laudes. Alioqñ
nisi uarta modulu ingenii nostri
dm̄ laudare in sc̄is suis studeamus.
qmodo cum sc̄dm q̄ camini. uarta
multitudinē magnitudinis eius
laudare poterim? Om̄nino pre
termittendz non est. qd̄ imple
turi sum quandoq; sedm illud qd̄
dictetur. Beati qui habitant in
domo tua dñe. in sc̄la sc̄or lau
dabunt te. Qm̄ deus exaltis et
imensus est. qd̄ uoce nō possim.
nec facundia ualem. ex quā
uotis. & medullis cordis. Qa bon
& magn' est atq; imens'. tantus

ac talis quantū & quale ipse se no
uit. ore ac sp̄u confitemur ad ius
ticiam & salutem. **H**inc rogo
om̄s pariter festivitatē gloriose sep̄
virginis orarie deuotissime cele
bremus. qā hec est dies preclara et
om̄i sc̄lo ueneranda. in qua meruit
eraltari sup̄ choros angloꝝ. & pue
nre ultra quam m̄e humilitatis
est natire. ubi n̄ substantia tollit.
s; gr̄ē magnitudo monstrat. cū ele
uatus in dexterā pat̄s xp̄e p̄ nobis
introierit pontifex factus in eñu
ad celi palaciū. **H**ec est in quam
dies. in qua usq; ad throni celstudi
nem intemerata uirgo & mat̄ pro
cessit. atq; in regni solo sublimata
post xp̄m gloria reredit. **V**ic itaq;
ubiq; confident sancta di canit
ecclā. quod de nullo alio sc̄or fas ē
credere. ut ultra angloꝝ uel archa
gelox merita transcenderit. qā et
si similitudo repp̄mittit sanctis. ue
ritas negatur. **N**oc quippe priu
legium n̄ nature est s; gr̄ē beate
virginis orarie. de qua natus ē ipse
ds & homo. Idcirco & ipsa plus est
meritis & n̄ natura. quam uirgo
& homo. **T**ide & si certe uirgines
imitant illam. usq; ad conceptū par
tus. & gabrielis noue salutationis

obsequiuū. deinceps totum diuinū est
qđ opatit̄ mea teste angloſ sp̄c ſes.
ti ſcō & uirtute altissimi obumbratur.
Ante hoc ipſū ſane uteruſ uirginis quā
uiſ impollut̄ & alienis a contagione
peccati. quā uiſ ſes. tamen adhuc uili-
tate humanitatis induit̄. ut ita dicā
ac ſi lana candidissima ſuiq; coloris
dealbata. **A**dquā ſane cū accessit ſp̄c
ſes. quaſi ipſa eadēq; lana cū inficit̄
ſanguine conchiliuſ uel muricis uerti-
tur in purpura. uerſa eſt & ipſa ſine
corruſ in matrē. ut n̄ ſit amodo quod
fuerat. ſ. purpura ueriflma ad indu-
mentū & glām ſummi regis diuinit̄
aptissime dedicata. ut nulli deinceps
ea uti uiſu femineo licuerit niſi deo.
Luppe ut ita dicā beata & glōſa ui-
go maria eo in quāuiſ dudū incom-
parabilis eſſet uniuersis que ſub celo
ſe uirginib;. ut decent posſet in ſe ſu-
cipere diuinitatis admirationē ſalua
utraq; natura. tam cum grā replet̄.
cum ſp̄u ſancto pfundit̄. cum uirtute
altissimi obumbratur. ſit p̄ciosio &
meritis. celiſ ſublimior fastigis. pul-
chrior ſc̄itate. glōſior ſuoꝝ progatūꝝ
meritoꝝ. ita ut nullis iā uſib;. ſit ipſa
eadēq; mancipanda. niſi diuinis.

Vn de oſc̄iſſime uirgines & ſumita-
ritantā ac tale uirginē. tamq; pre-

claram uenerari multū conuenit.
& ultra anglicam quodām dignita-
rem quantū fas eſt cum gaudio lav-
dib; digniſſime eſſeri. que ut dixim⁹
n̄ temere xp̄i pgrām ſup choros ange-
louum exaltata deuotissime hodie p-
dicat̄. quia p̄eſſit eam dñs & ſalua-
tor ex ea uera fide genitus. ad celeſtia.
ut pararet ei ſiē ipſe ſuis diuipulis
pmiſſit. in ethereis mansionib; locū.
Hinc quoq; dauid pphā olim gratu-
labund⁹ ap̄o occidit. A ſummo celo egi-
ſio ei. & occursus ei uſq; ad ſumū ei.
Aſcendit ḡ eandem glām reſump-
turus. licet n̄ amiserit qm̄ priuha-
buerat ante quā fieret mund⁹. **I**s-
cendit & p̄parauit huic sanctiſſime
ac glōſiſſime uirginī imoetalitatis
locum. ut cū eo regnare poſſit in p-
petuio). **E**t hec eſt ei preſenſ
die festiuitas. in qua glōſa & felix
ade ethereū puent palatiū. **Q**ue p-
fecto festiuitas ſicuti & uirgo inco-
parabilis eſt ceteris uirginib;. itaī
comparabilis eſt omniū ſc̄or festiui-
tatib;. & admiranda etiā anglicis
uirtutibus. Propter qđ exor per
ſona cuiuī. meius ascensione admi-
riam ſp̄c ſanctus. ait incanticiſ. **Q**ue
eſt uita que aſcendit p̄ desertū quaſi
uirgula ſumi aromatiſ. **E**t

bene quasi ungula sum. q̄a gracilis
& delicata. q̄a diuinis extenuata dis-
ciplinis. & concremata intus in holo-
caustū incendio p̄i amoris. & deside-
rio caritatis. Ut ungula inq̄t sum
exaromatib;. **H**inc nū quā multis
repleta erat uirtutū odorib;. manas
ex ea fraglabat suauissim' odor etiā
anglicis spiricib;. **A**scendebat
autē de deserto p̄senta sc̄li uirḡa de-
radice Iesse olim exorta: s; mirabant
elector̄ anime p̄gaudio. quēna esset
que etiā meritor̄ uirtutib; angloꝝ.
uincere dignitatē. De qua rursus
idem sp̄e s̄es in eiusdem cantici ait.
Ut est ista que ascendit quasi au-
rora cōsurgens. pulchra ut luna.
electa ut sol. terribilis ut castroꝝ aci-
es ordinata. **D**ominat̄ autem sp̄e s̄es
q̄a omnes de ascensiū **huius** ^{virginis}
admirantes
facit. qd̄ quasi noui dilucidi auroea
rutilans. ascensiū suo resplendeat.
multa freta & uallata sc̄or̄ agminib;
Unde dicitur. Terribilis ut castroꝝ
acies ordinata. Si quidē terribilis
suis facta uirtutib;. ut castroꝝ acies
admodū ordinata. hinc inde sc̄or̄
angloꝝ fulta p̄sidit. Pulchra inq̄t
ut luna. immo pulcor̄ quā luna.
q̄a iam sine defectu sui chœuseat. &
lestib; illustrata fulgeib;. Electa ut

sol fulgore uirtutū: quia ipse eā elegit
sol iusticie ut nasceret̄ ex ea. **A**d
cui p̄fecto exequias quantū fas ē cre-
deret famulant̄ angli. & uniuersit̄ ce-
lorum congratulant̄ curie. Nec tu-
rum. q̄a honor matris est ei' qui est
natus ex ea. quē omnis celoꝝ ordo ue-
neratur & adorat sup̄ se eleuatū cū
patre in sede maiestatis dñi. **I**ogi-
mus ḡ quā sepe ad funera & ad sepul-
turas quoꝝlibet sc̄or̄ anglos adueni-
se. & ad exequias eorū obsequia pris-
titisse. nec nū & animas elector̄ usq;
ad celos cum ymnis & laudib; detu-
tisse. ubi & utriusq; sexus chori come-
morant̄ frequenter auditi laudes ce-
cunisse. interea & qd̄ p̄spicati' est mul-
to lumine cosde resplenduisse. si sup̄
& adhuc uiuentes in carne ibidem
miri odoris fragrantia duri p̄se-
sisse. **Q**uod si adrecreanda dilec-
tissime & corroboranda fide inter-
dum astantū. saluator̄ nū xp̄e ob-
merita suoꝝ ampli' complanda ta-
lia & tanta dignatus est exhibere p̄
suos celi ministros circa defunctos.
quanto magis credendū hodierna
die milicia celoꝝ cum suis agminib;
festue obuiā uenisse di genitī. cā-
q; ingenti lumine circūfuluisse. et
usq; ad thronū olim s̄ etiā ante con-

stitionē mundi paratū. cum laudib;
 & cantici spūalib; p̄duaris. **N**ulli
 dubiū omnē iam celestem iher̄lm tunc
 exultasse ineffabili leticia. tē iocunda
 ram esse inestimabili caritate. tuncq;
 cū omni gratulatione iubilasse. qm̄
 festivitas hec que nobis hodie reuolu-
 tur annua. illis omnib; facta ē conti-
 nua. **H**ec in merito. **C**redit enim qd̄
 saluator ipse omniū quantū datur
 intelligi. p̄ se totus festivus occurrit.
 & cum gaudio secū eam in throno col-
 locauit. **A**lias enī quom̄ impleuisse
 credit. quod in legē ipse p̄cepit. ho-
 noia inquietus patrē & matrē tuam.
Ponit qd̄ patrem & matrē honoraue-
 rit. ipse s̄ testis est. cū adiudeos ait.
 ego gl̄am meam n̄ quero. est q̄ querat.
 & iudicet. s; ego honorifico patrē me-
 um. & uos in honoratis me. **D**e
 matre ū eūglista. cum rediret uen̄es
 ait nazareth. erat subditus illis. **S;**
 alia est natura. qua d̄s pater scđn
 se honoratur. alia qua idē parentib;
 subdit. inutriāq; tam̄ unus idemq;
 xp̄e recte creditur. eo qd̄ uerbū caro
 factum ē & habitauit in nob̄. unus
 emmanuel. qd̄ est nobiscū deus. **M**ac
 quippe unitatem diuinitatis atq;
 humanitatis. inconfusa indumentāq;
 fides catholica seruat. **Q**uā sane in-

telligendo cognoscat naturalis atq;
 sed in subsistentiā conuentio unita-
 tis. ut neq; conuersio in alterū utrā.
 duarū substantiarū partē recipiat.
 neq; diuīsio. **D**ic namq; credere ho-
 norare est matrē dñi. que & dñi no-
 bis genuit & hominē. neq; sine deo
 hominē. neq; sine homine dñi. s; deū
 & hominē. unum & uerū ihesū xp̄m.
Alioquin d̄i genitrix dīa n̄ posset.
 qd̄ multi hereticoꝝ negare conati s̄t.
 nisi dñi uere genuiss. incarnatioꝝ.
Ppterea duas m̄apo recte confite-
 mur "natuitates". unā uidelicet
 de patre sine inicio & sine tempore.
 sempitniam & eternā deo patrī.
 alteram de matre cū tempore. q̄tā
 do miserationē induens & misericōdā.
 spontanea uoluntate ad nos desce-
 dit natus homo d̄s. ac p̄ hoc uirta
 ueritatem & matr̄ gestatur utero. q̄
 semp d̄s agnoscitur. **H**inc eti-
 am theotocoꝝ eā ueraciter confite-
 mur. d̄i sc̄lioꝝ genitricē. nec n̄ &
 ap̄otokon. non qd̄ uerbū carnem
 secū tulerit. neq; olim p̄fate carni
 copulatus sit. s; tē quando uerbū
 caro factum est ex carne uirginis.
 diuinitatis atq; humanitatis sub-
 stantia in utero ita inconfuse uni-
 tir. ut una p̄sona sit d̄s & homo

xp̄e. Si quidē ex dualib; naturis sine
confusione alteri. nō nisi unius iue-
nitur ibi dñs. manens d̄s informa-
ti. qui semetipm̄ ex mariūuit formā
serui accipiens. manens un' idēq;
informa serui quā suscepit. Totus
quippe d̄s in carne iurgans de qua
natus ē. et totus homo. Hinc quoq;
apl̄s. in quo inqt̄ habitat om̄is ple-
nitudo diuinitatis. **Q**uapropter
o filie stote prudentes sic serpentes.
& simplices sic columbe. ut ex pru-
dentia pfecte intelligentie. anuſ
fidei uīe & magnaritā p̄ qua om̄ia
reliquistis. integrā inuolata q;
seruetis. ne dotem simul & ariam
sp̄e sancti qd̄ absit p̄datis. Dilige-
curs itaq; paciūate: si quo in sim-
plicitas columbe que fuit in oīa-
ria illesa in uolataq; custodiatur.
De qua salomon incanticis quasi
mei laude. ueni inqt̄ columba mea
in maculata mea: iā enim yemps
abist & recessit. Ac deinde. Veni
quit de lybano ueni. Nec īmerito
uenire de lybano iubet: qā lyban⁹
candidatio interpretatur. **T**rat
enī candidata multis meritorū
uirtutib; & dealbata nūne can-
dida sp̄e sancti munere. simplici-
tate columbe in omnib; rep̄sentas.

quō q̄equid mea gestū est totū puri-
tas & simplicitas. totū gratia fuit &
claraſ. totū misericordia & iusticia que
de celo p̄spexit. et ideo immaculata
qā in nullo corrupta. **C**ircūdedit enī
uirū in utero sic ihremias s̄c testat-
& n̄ aliunde accepit. faciet inquit
dñs nouū interia: & mulier circū-
dabit un' um. **V**ere nouū & om̄iū
nouitatū sup̄eminens nouitas ur-
titū. quando d̄s quē ferre n̄ potest
mund⁹ neq; uidē aliquis ut iuvere
possit. sic ingressus ē hospiciū uen-
tris. ut corporis clauſtra nesciret. sic
q; gestatus ut totus d̄s meo esse &
sic inde exiuit ut exechiel testatur.
porta omnino clausa. **V**nde
cam̄t̄ in eisdē canticis de ea. Ora cō-
clusus. fons signatus. emiſſiones
tue paradys. **V**ere oras deliciarū
in quo cōſita sunt uniuersa genā
flor̄ & odorantia uirtutū. sicq; cō-
clusus. ut nesciat uolari neq; corru-
pi illis infidiarū fraudib;. fons ita
q; signat̄ ſigillo toc̄i tūtatis. ex quo
fons uite manat. incui' lumine.
om̄is uiderit lumen. quia iuxta ioh̄em
ip̄e est q̄ illuminat om̄ē hominē
uenientē in h̄c mundū. **C**ui emis-
ſio ueteri. ſup̄noꝝ cuiū om̄iū est
paradys. **D**e isto namq; uentris

agro patrarcha ysaac longe odorans.
 aiebat dicens. ecce odor filii mei sic
 odor agri pleni quē benedixit dñs.
 quāvis putent parū intelligentes.
 qđ p̄ores sancti mūl de xpo intellexerunt mysteriū incarnationis. cum
 & ipsi eadē saluati sunt grā. **Vnde**
 constat temp' nō preiudicasse sacramentū uniti hominis atq; dī. ita
 ut iam ēt in illo p̄ unitatē persone
 ab initio sc̄li qui necdū erat natus
 de maria uirgine. qđ multis scrip
 turarū declarat̄ indicis. **Unde** dñs
 adiudeos: ante quā abrahā inquit
 fieret. ego sum. Quib; utiq; uerbis
 ostendit se qui loquebat̄ in eo semp
 fuisse mysterio unitatis. quam ut
 commendaret. ante abrahā inquit
 ego sū. **H**iam abrahā ante quā fie
 ret. humanitatis ē breuitas. ego sū.
 autē eternitas declarat̄ nature.
In qua nimirū eternitate. iā fuisse
 qđ loquebat̄ p̄ sacramētū sue incar
 nationis insinuat. **Q**uod apls
 iudas uolens dilucidare aptius.
 ihc inquit p̄f̄m ex egypto saluans.
 sed eo qđ n̄ crediderunt perdidit.
Ut alibi paul. neq; temptem̄ inq̄t
 ap̄m sicut quida eoz temptauerūt.
 n̄ qđ iam ess; ihc aut xpc natus ex
 maria uirgine. s; qđ in illo unico fi

lio dī iam unitas p̄sonē commendat̄.
 que occulta erat uimysterio. **Quod**
 & alibi euident̄. qui elegit nos inq̄t
 ante mundi cōstitutionē in ipso.
 qđ p̄fecto quicqđ dī fecit ab initio.
 xpc fecit totū p̄ unitatē sacramēta.
Tet ido iam xpc erat in filio qđ p̄f̄m
 educebat. & xpc in eo qui temptabatur.
 qm̄ semp̄ per sacramēti uni
 tate in dō fuisse n̄ dubitat̄. alio
 quin n̄ ita credideris. aut xpc deus
 n̄ erit omnino. aut contra p̄f̄m
 deus recens ēt uidebit̄. **S**; ne ta
 lib; quatam̄ calumpnijs. scrutā
 de sunt scripture in quib; unitas i
 xpo commendat̄ p̄sonē. quo non
 p̄iudicat temp' ne unus semp̄ di
 catur. **H**inc quoq; beat̄ petr̄
 loquens de patrib; att. **P** gratiaq;
 dñi n̄i ihu xpi credim̄ saluari
 quēadmodū & illi. **H**iamq; illos
 dñs solus ducebat. & n̄ erat cum
 eo dī alienus. **U**nde nec nobiscū
 dī recens. quia un' idemq; ē. qui
 & eoz ductor fuit. & n̄ p̄ passionē
 carnis sue redemptor. **V**n' siquidē
 sua carne. un' in sacra mēto. atq;
 un' in sp̄u. nec amittit omnino ut
 aliis filius hominis. ali' filius dī
 intelligat̄. qui nec tempore p̄scri
 bitur. nec passione separatur. s;

totus d̄s m̄x̄m. et x̄pc in d̄m tran-
sitt. ut quicq̄d di filius est. x̄pc dicat.
& quicq̄d in carne x̄pc p̄tulit. id d̄s
p̄tulisse recte credatur. Alioquin
si adorationē respicias & ad sensus
humanos. nequaq̄m ita eaten' potu-
erunt int̄ se conuenire ditas & hu-
mana conditio. Conuenerūt tamen
in x̄po. & un' ex ambab; emmanuel.

Contra

Tunc uidet̄ m̄. quod altitudinem
tanti mysterij diligēt̄ intelligere
& uidere n̄ potuerūt. qui aut duos
filios certe. aut aliud xp̄m quam
di filiū existimauerūt. Quāpp̄t nec
nos hominē seorsum colim̄. qđ fas
n̄ est nec adoram̄. s; d̄m magis incar-
natū. qui pp̄um s̄ corp' animatum
uniuit. ita ut d̄s uerbu caro fieret.
& n̄ maluū quēlibe suscipet. s; in-
semetip̄m. qui un' et ueris di fili'
semp erat. Idcirco n̄ alium quam
eunde ip̄m̄q; dei filiū & colimus &
adoram̄. quia nichil inse passūpto
homine ē coactus. nichilq; qđ uer-
bum caro factū est. immunit̄ uel
immutat̄. & ido un' idemq; semper
cum dō patre fili' adoratur. n̄ no-
uus. n̄ recens extempore. n̄ alienus
anatura uel tempore. Qd̄ si tibi
nouū uidet̄ quod p̄te hominē as-
sumpsit. noueris qđ hoc semp cū

eo & in ei' consilio fuit ut sic fieret. &
nunc quando plenitudo temporis
uenit. id factum ē qđ in x̄po semper
fuit. Talib; namq; p̄ores sc̄i diuinis
affiebant̄ odorāntis. talib; inspi-
rabant̄ de x̄po presagis. qđ nascitu-
rus ess; in mundo. inq; ess; omniū sa-
lus. & benedictio eterne hereditatis.
Iste siquidē sunt fidi vestes. iste qb;
priores sc̄i uestiebant̄. iste quas re-
becca in mo sp̄e s̄cs domi habuit.
quib; induit iacob filiū suū. Alias
autē nisi a sp̄u sancto seruata domi
& plata essent. qđ miri odoreis inesset
pat̄ ysaac hauriret n̄ haberet. ita ut
diceret cū psensiss; uestimentox fraga-
ciam. ecce odor filiū mei sic odor ag-
pleni quē benedixit dñs. **S**ed
forte dicturus ē aliquis. quid ad re-
becca sp̄e sanctus p̄tineat. cū multis
in locis psone p̄dō figurate accipiā-
tur. Veruntām̄ & sp̄e sanct' in eb-
reo kuba feminī o genē dicit̄. non
qd̄ sexus in dō monstrat̄. minone
forte suspicet̄. s; sub regula tū lin-
guarū sp̄e sanctus diuersē accepit̄.
in hebreo sc̄ioret ut diri feminī o
genere legit̄. ingreco ū ne sexus ī
ev credatur p̄ neutro inuenit̄. et
in latino masculinū esse decernit̄.
Quoniam rū sp̄e sanct' bene p̄ se

beccā intelligit. & ideo totū est i my-
terio quod geritur. ut p̄uestim̄tōnū
fragantiā xp̄e amittat̄. quē nos
quicūq; baptizati sum' induum'. in
quo benedixit nos n̄ qualicūq; bene-
dictione. s; omni ut att ap̄ls sp̄uāli
in celestib;. **V**nde & angl̄s oratione
loqui incipiens ab benedictione ex-
orsus att. benedicta tu in mulierib;
& benedict' fructus uentis tui. **C**uius
prefecto insp̄u longe odorē trahens
prefatus ysaac. benedicbat filū. in
quo celestis omnis benedictio mūdo
afflouit. **C**t bene abeo plen' ager di-
citur. q̄a plena grā virgo oraria p-
nuntiat̄. de cui' utero credentib;
fruct' uite effulgit. **E**t nos inquit
euglista om̄is de plenitudine ei' ac
cepim': grām p̄grā. **Q**uia ppter
obsecro uos o filie. talem ac tantam
grām ne in uacuū recipiatis. que
est in xp̄o ihu. in quo ē deus & homo
sic unit' in una eadē q; p̄sona. ut
legat̄ quam sepe indiuīus litteris
homo d̄s coetius p̄pt̄ unionē sub-
stantie. ac demde d̄s homini ui-
deatur cōpassus. cū nec immuta-
bilis sit homo. nec passibilis deus.
tam sic unit' est d̄s suo corpori. ut
nullā patiat̄ fieri uit̄ d̄m i homi-
nē humana opinione distantia.

ne forte qđ absit aliis fili' d̄i. & ali'
filius hominis credat̄. presertim
q̄a sc̄ptura sic cōnectit & cōcorporat̄
d̄m & hominem. ut nec in tempore
admodū hominem q̄s adō. nec i pas-
sione possit ab homine d̄m discer-
nere. **U**nde si adtemp' respici-
as. inuenies semp̄ filiū hominis
cū filio d̄i. si ad passionē. inuenies
semp̄ cū filio hominis cū d̄i fi-
lium. ita unitū & indiuīduū. quā
tū ad uocē sc̄pture p̄tanet. ut nec
homo adō separari tempore. nec
ab homine d̄s ualeat passione. **S**i
quidē ut hec aptius intelligatis.
ipsius xp̄i uerba discutite. **H**omo
inqt̄ ascendit in celū. nisi q̄ de celo
descendit. filius hominis q̄ ē in celo.
Quis queso ē qui loquit̄? **X**p̄e u-
tiq;. **V**bi rogo tē erat. cum hec loq-
batur. **I**nterra sciliocet. **T**c qm̄ se
de celo ante quā nascet̄ descendit
disce testat̄. etiā & cū loquit̄ ī celo
se ēē facet̄. cū dēq; se filiū hoīs
dicit. cum utiq; de celo n̄ nisi d̄s
descendē potuit. & cū interris lo-
quitur. n̄ nisi un' idemq; xp̄e fuit.
E hec ē mira & admirabilis noui-
tas. immo om̄ium nouitatū sup-
eminens nouitas unitatis. **Q**uā
nisi diligēt̄ prudens virgo aber-

ordio sancti euangelii animaduertas:
magis eritare moniti scriptura uide
baris diuina. quā intelligere ucri-
tate. **C**onstat ē unū eundemq;
xp̄m sedm utrasq; formas op̄atus.
humanitatis felicitet ac diuinita-
tis. & p̄ hoc duas exercuisse op̄atio-
nes. Operata ē enim utraq; forma
uel natura: cū alteri communioē
qd p̄pum habuit. Verbo si quidē
opante qd uerbi est. & carne ex-
quente que carnis erant. comuni-
cante siquidē ei uerbo ineadē op̄a-
tione. dū & idem ds & homo luna
substantia uel persona sine diuisi-
one atq; comixtione credit. & pre-
cognita res eadē p̄ omnia similis
identitas p̄ dicatur. **V**erunt
men ds uerbi est & n̄ caro. quāq; oī
carne rationabilit̄ animata assū-
serit. hancq; s̄ unione naturali
& sedm subsistentiā coniunct. Si
milit̄ et caro caro ē animata. & n̄
uerbi. licet dei uerbi caro cōspec-
ta sit & uisa. **V**nde iohes. qd fuit
inqt abunitio. qd audiuit̄ & ui-
dimus ac p̄spexim. et manus m̄e
tractauerunt de uerbo uite. pro-
fecto cū nemo dm uerbi uidere.
aut tractare possit manib; nisi
psacram̄tum s̄ uniti hominis.

Quic nimurū unitio tā mira est ut
discerni nequit. alioquin qd fuit
abuicio uerbi. quom̄ recte dicit̄.
hoc totū esse qd apli audierant. qd
uiderat. qd manib; tractauerant.
nisi quia xp̄e unus idēq; erat. Ac
p̄ hoc qd uiderant. qd tractarant.
uerbu uite erat. & nichil aliud ex
duab; naturis quā unū iuxta sub-
stantiā uel persona. **H**inc est qd
unus idēq; manens filiū unigenit̄
indisparat̄ inutrisq; naturis co-
spicitur. & que st̄ utriq; substantie
naturalit̄ op̄abatur. sedm unicuiq;
infītā essentiale quantitatē. uel na-
tuſalem p̄petatem. Que si naturā
haberet singularē & coniunctā. non
ageret utiq;. **N**unc autē emma-
nuel ds unus est. & in eo ipso utraq;
idem ds & homo. que utriusq; nat̄e
sunt ueracit̄ gessit sedm aliud & a-
liud que gesta st̄ op̄ans. Ergo sedm
quod ds idem ipse. que diuina sunt.
sedm quod homo idem ipse. que hu-
mana st̄. se ipsum uolens ostendē.
qd ds idem ipse & homo sit. **E**t id
idem ipse tā que diuina sunt agit
quā que humana similit̄ & loquit̄.
Enī aliis quidē miracula op̄atus
est. aliis p̄petrauit humana passi-
onesq; sustinuit. s; un' idemq; xp̄e

fili' dei atq; hominis fili'. qui & di
uina gessit & humana. **S**i quidē in
separabilit̄. atq; indiuise cōmunes
habuit actiones. **S**ed intelligende st̄
ipsoꝝ opum qualitates cōtemplan
dūmq; semp adquē puehatur humi
litas carnis. & adquē inclinet̄ alta
tido diuinitatis. ita ut pōmūe ter
tum sc̄i euāli uideat̄ caro nichil

sine uerbo agere. neq; uerbu sine
carne quicquā efficere. **V**nde qđ
concipit & parit uirgo. sicut n̄ sine
potentia uerbi est. ita n̄ sine ueri
tate carnis qđ nascit̄. quod pannor
fascijs iacet inuolutū. & in p̄sepio
reclinat̄. Porro qđ stella duce ama
gī adoratur. sicut ditatis est. ita
humanitatis qđ in egyptū pfugā
ne capiatur abducitur. **S**ie ita
q; om̄ia uirtutū opa cōsideranda
sunt. ut reddam̄ dō que deis t̄. et
homini que sit hominis. qm̄ sicut
est un' qui laharū uerbo potentie
sue uocat ut exeat foras amonu
mento. sic idē ipse unus ē qui fle
uit humanitatis affectu. **D**ic qđ p̄
cuncta oportet cōsiderare. quatin⁹
& plena diuinitas in xp̄o intelliga
tur unita. & plena humanitas in
dī assumpta. ec idcirco dix
rim tantisp de fide incarnationis

xpi carissime. quia plures orienta
lum circueunt suis fecib; obuolu
ti. ne suo nubilare nos ualeant ob
securitatis eloquio. uel greco turbi
ne latinā confundere puritatē. **S**t̄
enim & prudentes uirgines. st̄ & fa
tuc. **I**t idō dilectissime uitam
in quā amat̄. uitam in quā co
lit̄. beatā & gloriōsam & intemera
tam uirginē maria. cui' hodie i
terris festa colim̄ de qua dicitur.
Maria autē conseruabat omnia
uerba hec que de xp̄o dicebant̄. con
serens in corde suo. **C**onferete ḡ et
uos in cordib; uiris carissime. que
de ipso eodeq; dīo catholice dicim̄.
ut & fide integrā seruare possit̄.
& matrē euris debite uenerari. qm̄
nullus honor ei' est aliis. nisi cū ille
honorat̄ qui nasci dignat̄ est ex ea.
Ceterum rogo qđ cumq; estis filie
quecūq; matres. cogitate attentius.
& ppendite diligenti. quib; afficieba
tur beata & intemerata uirgo dolo
ribus. post xp̄i ad celos ascensionē.
expletis omnib; que de ipso erant
ab anglo predicta. & p̄ his multifa
cie multisq; modis presignata. di
uinis declarata oraculis. uirtutib;
exhibita & que humanitatis sunt
ostensa p̄ sagis. **Q**ueso si qua

sunt uisca pietatis uiuob: confide-
rate quo erat amoe: quoue de-
siderio estuabat hec uirgo: dū reuol-
ueret animo cuncta q̄ audierat: q̄
uiderat: que cognouerat. Puto q̄qđ
cordis est: q̄qđ m̄tis: quicqđ uirtu-
tis humane: si totū adhibeas: non
sufficiet ut cogitare ualeas: quanto
indesinēt cremabatur ardore p̄i
amoris: quantis mouebat̄ repleta
sp̄u sancto celestū se extox incita-
mentis: q̄a & si diligebat xp̄m ex-
toto corde: nouis tam cottidie in-
flamabat̄ presentia absens desi-
derio: affectib: tanto si quidē uah-
dus: quanto diuinis illustrabat̄
intus uisitationib: Quā totam re-
pleuerat sp̄e sancti grā: totam in-
canduerat diuin' amore: ita ut iea-
nichil ess: mundan' qđ uiolaret̄
affectus: s: ardor cotinuis: et ebri-
etas p̄fusi amoris. **N**am et
xp̄e est ab omnib: amand' extoto
corde: & extota anima: atq: extota
uirtute querend' maxime tam
abea ardenter: cui & dñs erat &
fil: Fortassis ḡ p̄ nimio amore in
loco quo sepultus dicit̄ interdu-
ca habitasse credim': quatin' p̄ius
paseret̄ inter' amor obtutibus.
Sic namq: locus medi' est hinc in-

de constitutus: ut adire posset ascen-
sionis ei' uestigia: & locū sepulture ac
resurrectionis seu om̄ia in qb: passu
est loca uiuere: nō qđ iam uiuen-
tem quereret cū mortuis: s: ut suis
solaretur aspectib: Hoc quippe agit
impatientis amor: ut quē desiderat.
sem̄ uiuenire se credat. Ignorat
si quidē uidigū: ratione multociens
caret: modū nescit: neq: aliud cogita-
re potest quā quod diligit. Amor
n̄ accipit de impossibilitate solaciū.
neq: ex difficultate remediu. **Q**ue
licet beatissima uirgo quāuis iam
in sp̄u ess: tam dum carne uixit.
carneris mouebat̄ sensib: & ideo
quā sepe loco recreabatur uisitat̄
onib: & quē genuerat. m̄tis cōplec-
tationi ampliab: Deniq: amore xp̄i
desiderii pariebat̄ desiderii uero
gliscens quasi nouis rep̄ lebat̄ ardo-
ribus: intantū ut credā nōnunquā
qd̄ omnia etiā et semetipam trans-
cenderit: quia omnino amor impa-
tientis qđ amat n̄ potest n̄ uidere.
Hinc est carissime qđ om̄is sancti
om̄ia que meruerant: p̄ paruis du-
xere: sicuti & uenerabilis beata ola-
gia n̄dum dignū p̄ in numeris &
imensis beneficijs reddebat inter-
dum obsequiū sanctitatis: dum

beneficiorum interris posita non poterat ui-
dere largitorum. **C**redo ideo dilectissime ho-
die eleuatur super choros angelorum ut po-
sit spem multumque; uidelicet saluatoris
quem amauerat quem cupierat ex toto
desiderio cordis. **Q**uod si gaudium sit in
celo de quolibet peccatore conuerso et
multo magis putandum pro tante virgi-
nis exultatione et gloria quod insuper sit
exultatio cui numerum festinatas omni-
um supernae ciuium est gratulatio: pre-
sertim quia eius celebritas laus et fauor
est saluatoris. **V**nde credimus ut supra
dictum est quod non hunc tantum diem solle-
nem ducit per nos honore annuum: ve-
rum continuum etiam et eternum: iocum
dicitur ac leticie uenerationis obsequio.
cui omni columbae ipudio amoris et gau-
dio. **H**ec in merito. **I**gitur omnis
illa celestis ciuitas congratulatur et ue-
neratur matrem: cuius super se adorat
filium regem: ante quem tremunt po-
testates: et curuat omne genu. **D**e
hui numeru ad celos ascensione: mul-
to admirantis intuitu: secreta con-
templator celestium in cantibus arc-

110

Vidi speciosam ascendente quasi
columbam: desuper riuos aquarum. **E**t
uere speciosa quasi columba: quam il-
lius spem columbe ac simplicitatem
permonstrabat: que super dominum uenit.

et iohannem docuit quod hic est qui baptizat.
Et bene desuper riuos aquarum: quia su-
per aquam refectionis educauit eam
deus et nutrirerat: ex qua multi de-
ducti riuo omnem irrigant terram.
et infundunt ortum uoluptatis. **E**x
quisib; cotidie lota et perfusa beata
de genitrix: ascendit hodierna die
speciosa ualde et admirabilis: cuius
odor inestimabilis erat nimis: uido
messabilis. **A**d cuius perfecto fragran-
tiam odoris: omnis illa celestis theru-
salem leta decurrit. **Q**uia circunda-
bant flores rosarum et lilia couallium:
eo quod omnis anime martyrio rubri-
cate: ea eterne dilectionis comple-
tum et amplexibus: et uirginitatis sple-
dore candidate: ac si libia in ualle
humilitatis enutte circumdant
eum uenerationis gratia obsequentes.

Recte ergo beata de genitrix et mar-
tyr et uirgo fuit: quam in pace
uita finierit. **H**inc quod uere pas-
sa sit: symeon prophetam loquens ad eam
et tuam inquit ipsius animam pertin-
sabit gladius. **E**x quo constat: quod
ali sciri et si passi sunt per propria carnem.
tam manima que immortalis est pati
non potuerunt. **B**eata uero dei ge-
nitrix quia in ea passa est que ipsa
sibilis habet: ideo ut ita fatear quia

spūaliter & atrocius passa ē gladio
passionis ap̄i: plus quā martyr fuit.
Vnde constat q̄a plus omnib; dilex.
pterrea & plus omnib; doluit: itan-
tum ut animā ei' totam p̄transire
& possideret uis amēis. ad testimo-
niū criminis dilectionis. **Q**uc quia
passa ē mente: plusquā martyr fu-
it. **N**imirū & eius dilectio amplius
fortis quā mōes: q̄a morte xp̄i suā
fecit. **H**unc autē circumdāt cā flo-
res rosarū. in desinēt eius admirā-
tes pulchritudinē inter filias iherlm.
in qua posuit rex thronū suū quia
cōcupiuit ei' sp̄em & decorem. fuit
enī plena caritate et dilectione: id
enī sequit̄ post eam purpuratoꝝ
exeritus & candidatoꝝ grec. **Q**uā
si diligēt aspicias: nichil uirtutis
est. nichil speciositatis. nichil can-
doris. igle quod mea n̄ resplendet.
et ideo bene circūdant cā flores
rosarū & lilia conuallū: ut uirtu-
tes uirtutib; fulcent̄: & formositas
decore castitatis augtat̄. **N**am
omnis splendor & glā quanto illus-
tratur fulgore suo sublimi' tan-
to apparet prestantior claritate
quoꝝlibet subiectoꝝ & eximior pre-
dicatur. **S**ic et beata dī genitrix
cui' candor unginitatis ac si plan-

tatio rose in herico speciali' refūlit.
candidata officio caritatis. splendi-
dus emicuit. **S**ūmittit̄ scōrum cla-
ritas. ut eius amplior glā commen-
detur: que sup̄ angloꝝ choros eleua-
ta iā beatissima predicit̄. **N**am an-
geloꝝ quamvis excelsior natā sit. n̄
tam grātia maior: q̄a & ipsi grātu-
ita grā ne corruerent sunt saluat̄.
Vnde dauid. uerbo inq̄t dñi celi fir-
mati sunt: & sp̄u orti eius omnis un-
tus ex̄. **Q**uod si sp̄u dei omnis uirt̄
ex̄: constat beatam & gloriam uir-
ginē inquā uenit sp̄e sanctus. & ds
totus illapsus portatur nouē mensi-
bus in utero. credēt̄ ampliora p-
meruisse uirtutū priuilegia: & p-
cepisse grām ab anglis etiā collau-
datam. **V**nde & mirabilis ex̄ uirt̄
& firmitas ppetuitatis. mirabilis
tā in maria quā obumbravit ut̄
altissimi. ut ultra omnē uirtutē
sit anglicam qđ factum ē mea. et
admirabile cunctis sc̄lis saementū.
ac p̄ hoc etiam anglis exinde maior-
p̄tatur grā. cum instaurant̄ ab eo
omnia: quē uenerant̄ & adorāt sup̄
se xp̄m regem dñm. natū exādem
sacra uirgine. **H**inc & maria
cunctis tanto uenerabilis. quanto
gratiōsior̄: & quanto uirtute altis-

sum ex tollitur ad sublimia: tanto
 clarior resultat ingla. Plena siquidē
 grā plena deo. uirtutū ineffabilitate
 nō potest n̄ possidere plenit̄ gl̄am cla-
 ritatis eternae. quā plenissime accēp-
 ut mat̄ fieret saluatoris. Quā uide-
 runt om̄s filie syon & beatā dixer̄t.
 ac regine laudauer̄t eam. qm̄ tanta
 eam uider̄t. quantā null' narrando
 explebit mortaliū: quanto magis
 dm̄ q̄ tales ac tantā fecit eam. ut ip-
 se homo fieret p̄eam. Vnde dauid.
 & homo inq̄t natus est mea: & ipse
 fundauit eā altissim̄. B̄eata ḡ
 ac talis tantaq; natuitas: beata i su-
 perno & ciuiū societas & admirabilis
 claritas eorū & unanimitas: ubi ne-
 mo anglorū nemo archanglorū n̄ dico
 beate et p̄petue uirginis oratione ue-
 rum neq; aliquis alicui s̄orū inuide-
 gle: s̄ totum in altero unusq; pos-
 sidet qd̄ gratis prestat omnib; ut
 de omnib; & in omnib; gl̄orificet d̄s.
 honoretur et adoretur ab omnib;:
 ubi n̄ sexu: n̄ etas: n̄ dignitas genis.
 s̄ meritorū qualitas sola discernitur:
 ubi plurimū stella ab stella differt
 in claritate: quāuis om̄s in suo ordi-
 ne sint resuscitandi. Qd̄ si est alia
 claritas solis. & alia claritas lune. &
 alia claritas stellarū: una tam̄ cla-

ritas est qua illuſtant̄ om̄s. S̄ deu-
 beata dī genitrix que adhuc tantis in
 terra p̄dicatur laudib; n̄ in meritō
 creditur hodierna die exaltata & cla-
 rificata: quantū nouit ille q̄ eam cle-
 git insia sapientia p̄ quā disponit
 om̄ia. Qd̄ si in domo pat̄is mansioes
 multe s̄t: credim̄ splendidiore ma-
 tri hodie filiū prestitisse: quā olim
 edificauit domū submixā columnis
 septem. In qua mirū domo parā-
 tur nuptie ecclārum dī: & federant̄
 terrenis celestia. In eo namq; utero
 uirginis sponsō imortali uirgini-
 tas consecrat̄: ut sit totum cœles-
 te cōmergium. E t idō carissi-
 me cœleste solempnit̄ uirginis
 festū: que celeste uobis in cœlo uitā
 ostendit: qm̄ qui n̄ nubent neq;
 nubent̄. erunt sicut anglī in cœlo.
 Nec mirū si anglis comparet uir-
 гинitas: que anglorū dñō federe co-
 pulatur nuptiarū. Qd̄ si quelibet
 uirginitas tantū erigitur: ut ange-
 lis comparet: multo magis beata
 & glōsa uirgo que singulari com-
 mendat p̄ivilegio: & immenso
 ditat̄ mercimonio. I d̄cire
 dilectissime amate quā colitis: &
 colite quā amatis. Tunc cā uere
 colitis & amatis: si uirari uelite

de toto corde quā laudatis. **H**ec nem
pe de celo uita uobis fluxit: quā p
fessē etis. **S**upra usum nature ē hec
uita quā tenetis: & ideo de celis ue
nit spons⁹ quem sequi una cū mat̄
debetis. **N**ec in merito iuuendi usy
de celo quesistis: que uobis de celo
sponsū petisti. **I**do uia conuersatio
in celis sit semp. qm̄ uerbū dei qd̄
amat⁹. n̄ nisi insinu pat̄ inuenit.
Licet ḡ ubiq: totus sit. & n̄ longe
ab unoquoq; m̄ in: tam̄ non nisi
casto p̄fus haurit̄ pectore. Prope
est enim inqt̄ moyses in corde tuo i
more tuo: tantū si recto eū corde
quesiers. **V**ngentū enim exinan
tum ē nomen tuū: p̄terea ac si ad o
lescentile diligit̄ animo qd̄ puo
bis effusum ē. **H**abetis namq;
sponsū uirginē. uirginitatis & ca
titatis amatoe: qui matrē uangi
nem idō elegit. ut ipsa ess; omnib;
exemplū castitatis: que quasi in
speculo resulget forma iuitutis.
Habetis ḡ mea magisteria p̄bitati
expressa. quid p̄mū eligere. qd̄ re
spuerit. quid sequi debeatis. **P**ri
ma uirtus ei' est fundam̄tum om
nium iuitutū. & custos: humilitas
ipsa de qua glāt̄ur. **Q**ua respexit
inqt̄ humilitatē ancille sue. ccc

enum ex hoc beatā me dicunt omnes
generationes. **E**rgo p̄mū discendi in
citamentū nobilitas est magistri de
inde meres labours optimi. fructus
beattitudinis. Qd̄ ḡ nobili' mat̄ dñi.
quid splendidi' ea quā splendor elegit
paternę gl̄. **Q**uid ea casti? que cor
pus xp̄i sine contagione corporis ge
nerauit. **E**t tam̄ mea sola humilita
tem resperisse dñm p̄fitet: que cus
tos est ceterarū iuitutū. **C**ollocauit
enum in tuto stationis p̄etu. subli
mia meritorū suorū exercitia: & idō di
uinit̄ illustratur. **V**nde dominus.
Ad quē inqt̄ respiciā nisi ad humi
lem & quietū. & trementē sermones
meos. fecit enim qd̄ p̄miserat. in
sperit humilitatē ancille sue. unde
& beata iam ab omni selo dicitur.
Acuro & uos o filie si uere uirgines
esse uultis. humilitatē sectamini:
& matrem dñi que se ancilla uocat.
cordis amore p̄curate: que didicit
ab ipso sposo cui uos deuouisti. hu
militatē quā uos ex se docuit. **V**nde
ait idē. **I**scite ame quia misisū:
& humiliſ corde. **M**on ḡ beata
di genit̄ a filio suo dño nr̄o didicit
celos fabricare. n̄ anglos creare. nō
miracula dītatis insignia operari:
s; tantū humiliari. octa q; iuitū

docimta intia custodiā humilitati^s
aggregare. Vnde cū ea semp singula
rum uirtutū pudicitia comes in re-
mota mansit. qā omnino pudor ī di-
uidius uirginatati ēē debet. sine q̄
recte castitas uera seruari n̄ potest.
Nunq̄m ḡ beata maria sine pudore
sui custode pcessit. & ideo si placet
uobis carissime talis ac tanta uirgo.
placeat & opus uirtutis: cui uita
omniū discipline: cuius mores insti-
tuta sunt eccliarum: que precellit
cunctis. supremet uniūsis. Pptā
quietumq; uirgo s̄ abea optat pmiū.
& implorat auxiliū: debet imitari
exemplu. Rōgo uos ouirgines.
rogo & uidue imitamini p̄vlam
matrē uiduam. exemplar cōtinen-
tie & castitatis: imitamini eysto-
chium quā habetis uobiscū uirginē.
& formā pfecte uirginatatis. Quod
si min' est inets qm̄ innatē dñi. i-
mo quia est: habetis plēm fecundā
& uirginē ppetuam: sicut in cōpara-
tione dñi nemo bonus. ita incom-
paratione mat̄s dñi, inuenit^{nulla} pfecta:
quām uirtutib; eximia cōpro-
betur. T̄hus est enim pater m̄
qui in celis est. un' & magister: una
est & forma uirginatatis in maria.
cui uos om̄s ut imaginē resometis

integritatis. faciem imp̄mire debetis.
insculptura sp̄e sancti: qm̄ hec est
ortus conclusus. fons signatus: pu-
teus aquarū uuentiū. Ad quā nul-
li doli potuerunt irrumpe. neq; p-
ualuit fraus inimici. s; p̄mansit
sc̄a mente & corpore. multis dono-
p̄uslegis sublimata. Docere hanc
unitamini morib; sequimini cas-
titatē. huius implorate auxiliū.
Qd si me qā ita loquo. p̄sumpto-
nis uelit arguere inuidor̄ aliqui.
& qd uobis sc̄pserim: arguat cari-
tatem atq; dilectionē: quia rogan-
tib; uob; ne in hoc qdem in exp̄is.
uidicauis negandū. Malui enī ex-
cipere ruborē pudoris. qm̄ n̄ erequi
missionē uīam. quarū precib; nō
nunquā deus n̄ uidetur obedire.
p̄sertim cū habetis uobiscū quas-
imitari uirtutis est. cū quib; discē
potestis affectū ame poti' quā ma-
gisteriū. quod ad laudē hui' d̄j ei
requisistis. Vnde excusare n̄ debui
pter obseruantia gratitatis. ne
imp̄tirem deuotioni uīre que mā-
dastis. Qd si docere nequiu. saltē
ad laudē tante uirginis exhorta-
ri omnino curau. quatin' n̄ de-
essem uobis in die tante sollemp-
nitatis quā deuote amatis. sed

iungerer p̄cib; iungerer uotis q̄m
mente: atq; adea uobiscū eleuari me
rear uīs suffragantib; meritis. at
que puenit beata & intemerata ūgo.

Ecce hodierna die ad illū preclarū
& splendidū thronum angloꝝ ipsa
p̄ humilitatē & integritatē carnis as-
cendit: unde intemperantia olim
eximios archangloꝝ & supbia deicē.
Quāp̄t gaudete: gaudete inquā:
q̄a uobis uia patefacta est celorum.
Quāuis enim eadem nob̄ p̄mittan-
tur: uob̄ tam̄ presto sunt que cum
anglis incorruptionē seruatis. Que-
licet de hoc mundo sitis: fauente
dō iam in hoc n̄ estis: quia & si secu-
lum uos habere meruit: tenē om-
nino n̄ potuit. **B**eata itaq;
maria hodie iam ab omnib; gen-
tib; longe lateq; p̄dicatur: & uob̄
que secute etis exemplū tante ur-
ginis. beatitudo condonat celestis.
quas n̄ illecebire sollicitant corporis.
n̄ colluicio p̄cipitat uoluptatis:
n̄ etis inflammat incentiue car-
nis. immo anglica imitatio delec-
tat interris: quoꝝ in futuro equa-
litas rep̄mitit̄ in celis. **H**eate ḡ
etis filie: s; & beate uidue. que ex-
libem in xp̄o uobiscū ducunt uitā:
quia sedm aplin liberate alege ui-

ri. sic p̄manserit. **B**eator inq̄t erit: si
sic p̄manserit scđm meū consiliuꝝ.
Puto enim qđ & ego sp̄m dei habeam:
evidenter uolens exprimē quid sit i-
ter eam que adhuc iuncta est lege
uiri: & inter eam que iā soluta uin-
culo p̄dicatur. **N**ā si utraq; beata q̄a
in xp̄o: beator tam̄ quecūq; iam so-
luta est. & celestia cogitat atq; sectat.
Ideo uidue semp̄ uirginib; bene co-
pulant: ut ait apls. **M**ulier iuupta
& uirgo cogitat que sit dei: ut sit sc̄a
corpoꝝ et sp̄u. **Q**uodam̄ enī ma-
gisteriū uirginatatis. uiduariū ḡlis-
cit & confortatur exemplis: que cū
uīs castū seruarunt conubjū. do-
cent integritatē magis uirginib;
do seruandā: & qđ pp̄modū nō in-
ferocis uirtutis est. coniugio absti-
nere qđ aliquando delectauerit: qđ
coniugū delectantia nescire. Inuit-
q; siquidē gradu fletitudo laudat.
& celestis uite p̄dicatur uirt̄. idar-
co cognationē iā cum xp̄o uterq;
ordo settatur. **U**nde dñs. **S**i quis
fecerit inquit uoluntatē patris
mei qui in celis ē: ipse meus frat-
sor & mater est. **V**bi si seruſ. nō
conditio nō etas discernit̄: s; qui
fecerit inquit uoluntatē pat̄s mei
qui in celis est. **U**nde q̄a libera facil-

tas cunctis prestatim: estote carissime
ad quod uos xp̄i gratia vocauit.

Estote xp̄i matres ac sponsae: estote
sorores ac pp̄inqui: quia qd̄ carne n̄
potuistis: grā totum condonatū est
uobis. Et ideo diligite matrem dñi.
que uobis sponsū genuit imortale:
cui uobisā soror est & ipsa. qā uolu-
tatem patris fecit ut esset mater.
P̄p̄inqui quidē uobis nō carne sed
sp̄u: ut unitas cōmendetur ecclē:
& societas corporis xp̄i intelligatur.
Ex quo dñs. uolo inquit pat̄. quia
ego & tu unū sumus: ut & ipsi innob̄
unū sint. Que pfecto unitas: p̄uiv̄
mediatorē dei & hominū efficiatur.
Facite ḡ uoluntatē pat̄is & uos: ut
unū esse possitis. Ornate lampades
uīas: occurrite sponsō qā iam ad
ostium pulsat: & matrē si cam dñi
grās imitamini. Intus autē para-
te & ornate lampades uīas: qā filie
regis eritis. Omnis ḡ glā uīa abint̄
sit: & intus habete qd̄ foris luceat:
ne forte inter has sollempnitates
prius quā sponsus ueniat uestre
lampades extinguant̄. Nam cele-
britas hui' diei: non nisi accessis
lampadib; intus & foris recte colit̄.
Id emendū est oleum dñi uacat.
ne dñi sponsus uenerit qd̄ absit

uacue inueniamini. Propterea qd̄
sursum ē sapite. ubi beata & glōsa
et intemerata dī genitrix uirgo
maria puenit. & nō que sup̄teriā.
qā uīa conuersatio si estis qd̄ uouis-
tis. in celis est. Illuc dirigite men-
tem: ibi abscondite uitam uīam.
donec furor p̄tanscat dñi: q̄ bea-
ta hodie p̄uolauit. Ibi namq; habe-
tis sponsum. ibi pontificē: ibi om̄a
quecūq; quesistis. Illuc dirigite mē-
tem: ut cū ap̄c uirginis fili' appa-
ruerit in fine sc̄li: cum ipso appare-
atis uīa & uos mis̄lā amēt̄.

Item sermo de lādem.

Vest nos is

p̄clara festiuitas beate

marie uirginis. plena

gaudij: & immensis de ascensiū

eius munereb; illustris quidem

de meritis. s; illustris ualde pro

grā qua illustrat̄: non tantū ip̄a

beata uīḡ. uerū etiam p̄ea om̄i

ni ecclā. Non enim grām exmeri-

tis glōsa uirginitas p̄meruit. s;

p̄mia meritor̄ ex gratia perceptit.

Et ideo celebritas hodierna inde

gloriosior est ceteris sc̄or̄ natalici

is: quo illustrat̄ beata uīgo & ma-

ter dñi ineffabilib; diuinoz facia-

mentoz priuilegiis: qā inde cre-

